

AKADEMİDE KADIN OLMAK

Prof. Dr. Nüket Örnek Büken

Hacettepe Üniversitesi

Kadın Sorunları Araştırma Uygulama Merkezi

HÜKSAM

İdeal üniversitenin “olmazsa olmaz”ları

- * **Akademik özgürlük**
- * **Akademik özerklik**
- * **Akademik etik**
- * **Akademik liyakat**
- * **Akademik hareketlilik**

Akademik etik

Üniversite dünyasında herkesin bildiği gördüğü ama kimilerinin bilmezlikten ve görmezlikten geldiği kimilerinin ise statükonun devam etmesi uğruna ses çıkaramadığı konuları kapsar

Akademik etik değerlerin geğerli olabilmesi üniversitelerde üç temel unsurun niteliğinin arttırılması ile sağlanır:

- İnsan Kalitesi
- Sistem Kalitesi
- Yönetim Kalitesi

Kadın akademisyenler hakkında ilginç araştırma

Araştırmanın sonuçlarına göre kadınlar üniversitelerde akademisyen de olsa geleneksel rollerin dışına çıkamıyor. Araştırmaya katılan kadın araştırma görevlilerinin yüzde 59.4'ü **yemek pişirme**, yüzde 50.5'i **bulaşık yıkama**, yüzde 69.2'si **çamaşır yıkama**, yüzde 41.1'i **ütü yapma**, yüzde 65'i **giysileri onarma**, yüzde 55.8'i de **çocuklara yemek hazırlama** işinin “kendilerinin sorumluluğunda” olduğunu belirtiyor...

Kadın Akademisyen Olmak...

Akademisyenlik ve kadınlık kimliklerinin ağır ve çelişen sorumluluklarını eşzamanlı olarak yerine getirmeye çalışan kadın akademisyenlerin yaşadığı zorluklar

Türkiye’de akademik yaşamda kadın istihdam oranları

- * Bugün ülkemizde üniversitelerde kadın öğretim elemanı oranı yaklaşık %41,1’dir.
- * Bu kapsamda, profesörler içerisinde kadın oranı %28,2, doçentler içerisinde kadın oranı %46,9, öğretim görevlileri içerisinde kadın oranı %38,8’dir

(TÜİK, 2011-2012)

Kadının akademik yaşamdaki payının artması

- * Akademik hayatta ücretlerin diğer mesleklere ve özel sektördeki kalifiye elemanlara göre görece olarak düşmesi
- * Mesleki itibarın giderek aşınması (1980 sonrası dönemden günümüze kadar olan)
 - * Akademisyen kadınların istihdam oranı ve üniversitede yönetici kadın oranı arasındaki ciddi asimetri
- * Karar alma mekanizmalarında kadının yeri/konumu...

'Yükseköğretimde Kadının Statüsü Sorunu'

Türkiye'de yükseköğretimde kadın akademisyen ve kadın profesör görece çok, kadın yönetici yok...

Türkiye’de akademik kariyerde profesörlüğe yükselirken kadına karşı ayrımcılığın olmadığı ve kadın profesör oranının yüksek olduğu bir ortamda, kadınların yükseköğretim kurumlarında yöneticilik/liderlik pozisyonlarında çok az temsil edilmeleri yükseköğretimdeki kadının statüsü ile ilgili büyük bir çelişkidir.

‘cam tavan’

Bu nedenle, Türkiye’de yükseköğretim alanında kadınlar için ‘cam tavan’ın mevcut olmadığı doğru değil. ‘Cam tavan’ var, sadece farklı bir yükseklikte, profesörlükten yöneticiliğe geçiş aşamasında bulunuyor.

‘Cam tavan’ genel olarak tercih edilen uluslararası bir terim olmakla birlikte, kadınların gerçekte karşı karşıya olduğu ‘cam tavan’ değil **kalın bir tabaka erkektir.**

İş hayatındaki rekabet tarzı, yeni sorumlulukların ev-içi görevleri aksatabileceğine ilişkin düşünceler, evi ile işi arasında sıkışan kadınları bir de idari görev almaktan uzak tutmaktadır.

Bu durum görünürde tercih gibi dursa da çoğu zaman zorunluluktan kaynaklanmaktadır.

Kadınların yöneticilik pozisyonlarına aday olmasını zorlaştıran faktörler

- * Kadının tanınma ve yükselme için daha fazla çaba harcamasının gerekmesi.
 - * Yöneticilik pozisyonları için değerlendiricilerin erkek, değerlendirme süreçlerinin erkek egemen çevreler olması.
 - * Ayrımcılığın gizli kalması

Kadınların yöneticilik pozisyonlarına aday olmasını zorlaştıran faktörler

Kadının üst pozisyonlara aday olma konusundaki isteksizliği, liderlik pozisyonlarına aday olma ve seçim sürecinde erkek egemen, yıpratıcı rekabet yöntemleri sebebiyle kadınların aday olmaktan kaçınmaları.

Kadınların yöneticilik pozisyonlarına aday olmasını zorlaştıran faktörler

- * Kadının performans-bazlı kültürde rekabet etme konusundaki gönülsüzlüğü (aile-çocuk sorumlulukları, kreş/anaokulu yetersizliği, eşin kariyeri, araştırma yeterliliğinde sorun, özgüven eksikliği, rol model eksikliği...),
- * Kadının hakları konusundaki eğitimsizliği ve bilgisizliği,
 - * Ataerkil düşünce yapısı.

Eğitimde Cinsiyet Ayrımcılığı

Kadına destek sistemleri oluşturulmalı

- * Paradigma değişiminin gerçekleştirilmesi,
- * Erkeksi yönetim modellerinden uzaklaşılması,
 - * Kadının üst pozisyonlara aday olmasını kolaylaştıracak destek sistemlerinin oluşturulması,
- * Esnek ve aile dostu istihdam koşullarının yaygınlaştırılması,

Kadına destek sistemleri oluşturulmalı

- * Okul öncesinden itibaren (erkek egemen dili yeniden üreten) eğitim sistemi ve eğitim malzemesinin değiştirilmesi,
- * Akran eğitimi, mentorluk ve iletişim ağları ile kadın akademisyenlerin güçlendirilmesi,
- * Olumlu rol modellerin tanıtımı, görünür olmalarının sağlanması.

Kadının başarısı için engeller dışarıdan çok bizatihi kadının kendi içindedir...

Kadın akademisyenlerin liderlik pozisyonlarına aday olmaları için desteklenmeleri gerekiyor. Burada hedef sadece kadın olduğu için kişilerin yönetim görevlerine atanmalarının sağlanması değil, cinsiyet eşitlikçi şartlarda rekabet eden kadınların ve erkeklerin liyakat bazlı seçimlerinin ve birlikte değer üretmelerinin sağlanmasıdır. Kadının başarısı için engeller dışarıdan çok bizatihi kadının kendi içindedir.

Kadının başarısı için engeller dışarıdan çok bizatihi kadının kendi içindedir...

- * Kadın akademisyenleri yükseköğretim kurumlarında yöneticilik/liderlik pozisyonlarına yükselmeleri için cesaretlendirmek ve desteklemek, özgüven kazanmalarını sağlamak,
- * Liderlik alanında gelişmeye açık yönlerini geliştirmek ve güçlendirmek,
 - * Mentorluk ilişkileriyle etkinliği ve sürdürülebilirliği sağlamak...

Kadın Doktorlar-Türkiye

- * **“Cerrahiye büyük yeteneğim vardı, ama erkek gibi kız olsanız da cerrahide bayanlar istenmiyordu”**
 - * **Erkek hocalar pek kadın istemez; evlenir, hamile olur, işi aksatır diye düşünürler...”**
- * **Bir nöroşirurji hocası kadın asistanına “Bak kızım bu erkek işi, kadınlara göre değil”**
 - * **“Hastalar zaten kadın cerraha güvenmiyor”**
- * **“Eskiden TUS yoktu, asistan seçilirken hep erkekler tercih edilirdi”**
- * **“Kariyer yapacak kadın evlenmek için anlayışlı bir koca seçmeli ve doçent olana kadar çocuk yapmamalıdır”**

HÜKSAM, Biz kimiz?

- Kadın sorunlarına ve cinsiyet ayrımcılığına karşı toplumsal duyarlılık geliştirmek, savunuculuk yapmak,
- Yurt içinde ve dışında kadın sorunlarıyla ilgili her alanda yapılan araştırmaları, çalışmalarını izlemek, duyurmak ve hedeflerimiz çerçevesinde çeşitli alanlarda araştırmalar yapmak,
 - Eğitime yönelik etkinliklerde bulunmak,
 - Kadın sağlığı ile ilgili çalışmalara, araştırmalara, plan ve programlara, “toplumsal cinsiyet” bakış açısının yerleştirilmesi için rehberlik etmek,
- Toplumsal cinsiyet bakış açısı ile yürütülmekte olan çalışmalarını desteklemek, geliştirmek ve olumlu sonuçların ülke geneline yaygınlaştırılmasına katkıda bulunmaktır.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HUKSAM)

Anasayfa

Merkezin Amacı

Yönetim

Yönetim Kurulu

Etkinlikler

Projeler

Duyurular

İletişim

HUKSAM Yayınları

Aylık Yazılar

Önerilen Siteler

HUKSAM Web Sayfasına Hoş Geldiniz,

HUKSAM Broşürü için [tıklayınız...](#)

HUKSAM Müdürü Prof. Dr. Şevkat Bahar Özyang'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mesajı için [tıklayınız...](#)

HUKSAM Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Dilek Aslan'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mesajı için [tıklayınız...](#)

HUKSAM Yönetim Kurulu Üyesi Yard. Doç. Nüket Paksoy Erbaydar'ın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü mesajı için [tıklayınız...](#)

HUKSAM'ın , BÜKÇAM (Başkent Üniversitesi Kadın-Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Araştırma ve Uygulama merkezi) ve Ankara Üniversitesi Ev-İç Adalet Birimi ile birlikte TBMM Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu'na bildirdiği görüşü için [tıklayınız...](#)

Duyurular

* Üniversitemiz Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Başkanlığına bağlı "Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Çalışmaları" Yüksek Lisans Programı açılmıştır. Bu programa 2011-2012 güz döneminde sınavla öğrenci alınacaktır. Sınav Enstitünün belirleyeceği tarihler arasında yapılacaktır. Ders listesi için lütfen [tıklayınız...](#)

* Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü ve Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Uygulama ve Araştırma Merkezi (HUKSAM)'nin birliktede düzenlediği 8 Mart 2012 Perşembe günü saat 13.00'de Beytepe Yerleşkesinde **Mehmet Akif Ersoy Salonunda** Konuşmacı **Doç Dr. Bedriye POTRAZ** tarafından yapılacak "**Kadın ve Medya**" konulu konferansa sizleri davet ediyoruz. Program [şu linktedir](#). (ppt formatındadır).

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

AİLE İÇİ... ELE...

AB

ROUSER

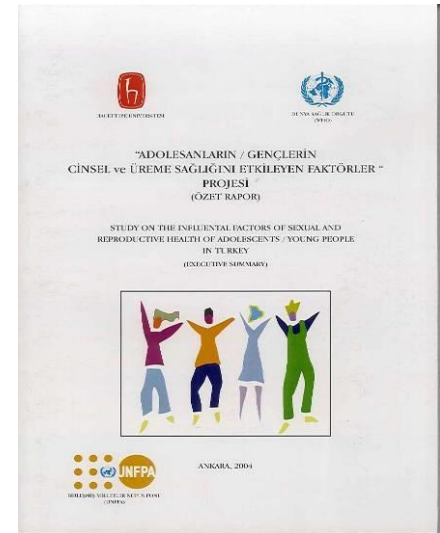
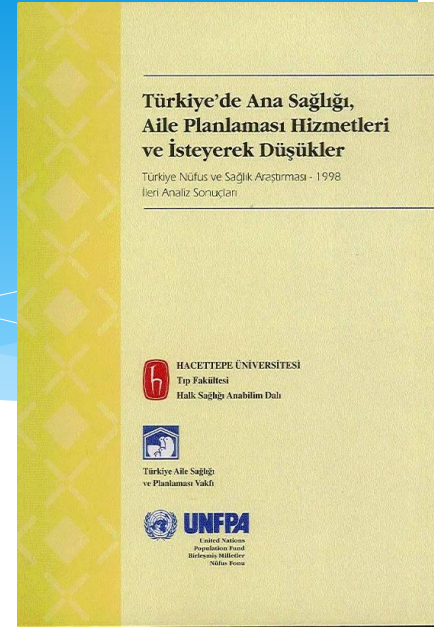

İns E

z

www.huksam.hacettepe.edu.tr
HÜKSAM KADINLARI

"DÜNYA KADINLAR GÜNÜ" ETKİNLİKLERİ ÇERÇEVESİNDE

YAŞLANAN KADIN SEMPOZYUMU

H.U. GEBAM

HÜKSAM
Hacettepe Üniversitesi
Kadın Sorunları
Araştırma ve Uygulama
Merkezi
www.huksam.hacettepe.edu.tr

H.U. GEBAM
Hacettepe Üniversitesi
Geriatrik Bilimler
Araştırma ve Uygulama
Merkezi
www.gebam.hacettepe.edu.tr

7 Mart 2005
Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi - Sıhhiye
Kırmızı Salon
09:30 - 17:00

- Yaşlanan Dünyada Yaşlanan Kadın
- Toplumsal Cinsiyet Bakış Açısıyla Yaşlanan Kadın
- Yaşlılık - Yoksulluk - Yaşlılık
- Yaşlılık ve Üretkenlik
- Yaşlılık ve Yaşlanma
- Yaşlanan Kadının Sağlık Sorunları
- Menopoz ve Sonrası - Üreme Sağlığı Sorunları
- Zihinsel Sağlık
- Yaşlılıkta Estetik
- Sağlık Hizmetleri
- Sosyal Hizmetler
- Yaşlanan Kadın ve Sivil Toplum Kuruluşları
- Yaşlanan Kadını İçin Çevre Düzenlemeleri

ENGELLİ KADIN ve SAĞLIK SEMPOZYUMU

**Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi
M Salonu (Sıhhiye Yerleşkesi)
ANKARA**

24 MART 2009, SALI

KATILIM ÜCRETSİZDİR

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
KADIN SORUNLARI
ARAŞTIRMA UYGULAMA MERKEZİ
HÜKSAM**

Göç ve Kadın Sempozyumu 11 Mart 2010

**Hacettepe Üniversitesi
Kültür Merkezi
Kırmızı Salon**

İletişim
Müge Demir
0 312 3054361
huksam@hacettepe.edu.tr

Katılım ücretsizdir

KÜRESELLEŞME ve KADIN SAĞLIĞI SEMPOZYUMU

6-7 MART 2004

**Ankara Üni. Tıp Fakültesi Morfoloji Binası
Abdulkadir Noyan Konferans Salonu, Ankara**

Body-paint: Ferry Zeman©

**I. KADIN SAĞLIĞI KONGRESİ
"KADINA YÖNELİK ŞİDDET"**

20-22 Mart 2008 / Ankara
Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi Kırmızı Salon

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Tıp Fakültesi

TÜRK
KARDİYOLOJİ
DERNEĞİ

II. ULUSAL KADIN KALP SAĞLIĞI SEMPOZYUMU

8 - 9 Mart 2011

Hacettepe Üniversitesi Kültür ve Kongre Merkezi
Ankara

NÜKET ÖRNEK BÜKEN

28

2. Duyuru

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
KADIN SORUNLARI ARAŞTIRMA
UYGULAMA MERKEZİ

(HÜKSAM)

*Kadın ve Göç
Sempozyumu*

11 Mart 2010

*Hacettepe Üniversitesi Kültür Merkezi
Kırmızı Salon*

İletişim: Müge Demir

Tel: 0 312 3054381

Elektronik posta: huksam@hacettepe.edu.tr

Katılım ücretsizdir

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
EDEBİYAT FAKÜLTESİ
SOSYOLOJİ BÖLÜMÜ
VE

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ KADIN SORUNLARI
ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ (HÜKSAM)

KADIN ve MEDYA

***Konuşmacı:
Doç. Dr. Bedriye Poyraz***

MEHMET AKİF ERSOY KONFERANS SALONU /
BEYTEPE

8 MART 2012

13:00-17:00

25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü

DÜZENLEME KURULU

Prof.Dr. Şevkat Bahar Özvarış
Prof.Dr. Lale Taşkın
Prof.Dr. Aylin Görgün Baran
Prof.Dr. Kafiye Eroğlu
Prof.Dr. Nüket Örnek Büken
Prof.Dr. Dilek Aslan
Doç.Dr. Füsun Terzioğlu
Yard.Doç.Dr. Nüket Paksoy Erbaydar
Yard.Doç.Dr. Tanfer Emin Tunç
Dr. Aytun Balcıoğlu
Salime Tarihci Delice

İLETİŞİM

NÜKET ÖRNEK BÜKEN nuksam@hacettepe.edu.tr

2011 ANKARA KADIN SİĞİNMAEVİ GÜNLERİ

Hacettepe Üniversitesi
Kongre ve Kültür Merkezi
Yeşil Salon

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ PROGRAMI

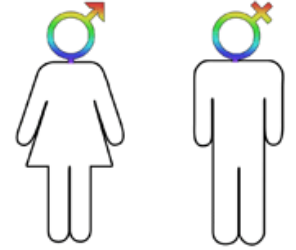
14. Uçan Süpürge Kadın Filmleri Festivali

9-12 MAYIS 2011

Tarih	Hacettepe Merkez	Beytepe
9 Mayıs	Yeşil Salon 12:00 Söyleşi: “İktidar- Can Dündar” 13:00 Film: Kadın Berberi	Emel Doğramacı Salonu 14:00 Film: Ayrılık Derya Alabora'nın katılımıyla Edebiyat Fakültesi A Kapısı Bahçesi 16:30 Festival Partisi “Naim Dilmener’le Yeşilçam Müzikleri”
10 Mayıs	Yeşil Salon 12:30 Film: Ayrılık Derya Alabora'nın katılımıyla	Emel Doğramacı Salonu 14:00 Film: Kadın Berberi Sevilay Çelenk'in Katılımıyla 16:00 Film: Hayvan Yürek Hülya Uğur Tanrıöver'in Katılımıyla
11 Mayıs	Yeşil Salon 12:30 Film : Hayvan Yürek Hülya Uğur Tanrıöver'in Katılımıyla	Emel Doğramacı Salonu 14:00 Film: Prensesim Karo 16:00 Film: Küçük Asker Kadın Dayanışma Vakfının Katılımıyla
12 Mayıs	Yeşil Salon 12:30 Film : Prensesim Karo 14:15 Söyleşi: “İktidar- Meral Okay ve Fatih Çekirge”	Emel Doğramacı Salonu 14:00 Söyleşi : “Bir Dönemin Kadınları” Oya Baydar, Melek Ulagay

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadın Erkek Eşitliği Nasıl Geliştirilir?

Toplumsal cinsiyetin dinamikleri

- Ailelerimiz, topluluklarımız ve kültürlerimiz içerisindeki dinamikler kadınların ve erkeklerin yaptıklarını belirler.
- Kadın ve erkeklerin kimi özelliklere, eğilimlere ve davranışlara sahip olmaları beklenir.
- Bu toplumsal rollerin mevcut olduğu ortamlar içerisine doğarız. Bu rolleri öğreniriz.

Kadın erkek eşitliği nedir?

- * Kadın ve erkekler arasında, erkek ve kız çocukları arasındaki eşit hakların, sorumlulukların ve olanakların eşit olması gereğini ifade eder.

* Eşit ≠ Aynı

- * Erkeklerin ve kadınların hakları, sorumlulukları ve olanakları kadın ya da erkek olarak doğmalarından bağımsızdır.

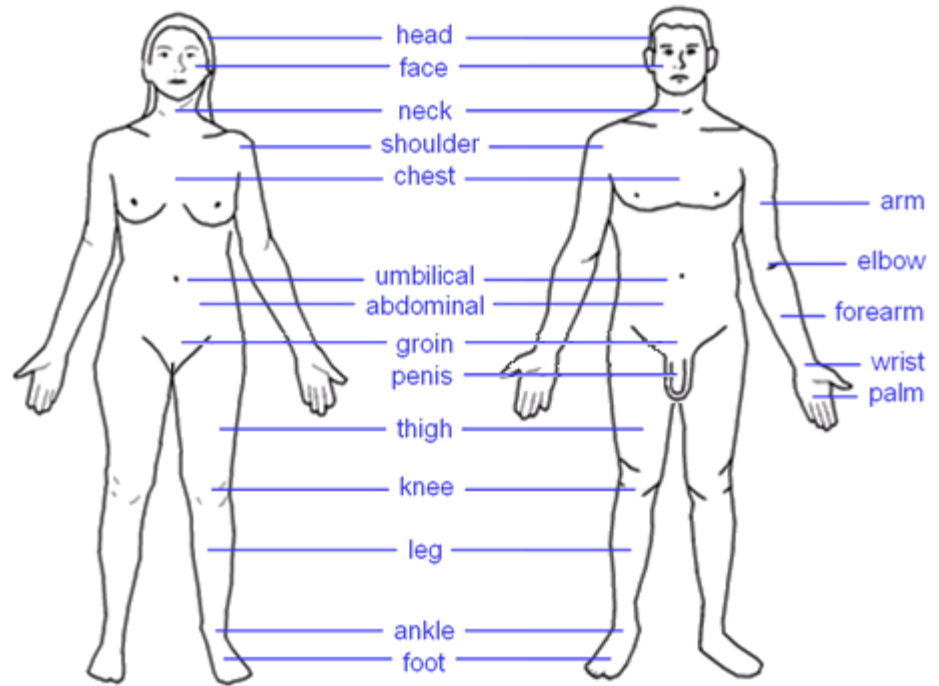
Concepts and definitions. <http://www.un.org/womenwatch/osagi/conceptsanddefinitions.htm>

Cinsiyet, eşey (sex)

Canlı türlerinin neredeyse tamamının, özellikle üreme organları ve sistemleri üzerinden kadın ve erkek olarak iki temel biçimde farklılaşması “**cinsiyet**” olarak tanımlanır.

İnsanlar da genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri yoluyla kadın ve erkek özelliklerine sahip olurlar.

Biyolojik cinsiyet özellikleri değişmezdir.

Toplumsal Cinsiyet

*Toplumun kadın ve erkeği nasıl gördüğü, nasıl algıladığı ve onlardan beklentileri ile ilgili bir kavramdır.

*İçeriği toplum tarafından kurgulanan normlarla belirlenir.

*Kadın ve erkekler bu normları sosyalleşme sürecinde öğrenir.

*İçeriği zaman içinde, toplumdan topluma, kültürden kültüre değişir.

*Yansımalarını hayatın her alanında görürüz:

*Aile ve hane içinde

*İş yaşamı

*Toplum yaşamında

*Devlet düzeyinde

"BEN SENİN KABURGA KEMİĞİNDEN GELMEDİM,
SEN BENİM VAJİNAMDAN GELDİN"

Toplumsal cinsiyet eşitliği

Toplumsal cinsiyet eşitliği

Fırsatları kullanmada, kaynakların ayrılması ve kullanımında, hizmetlere ulaşmada bireyin cinsiyeti nedeni ile ayrımcılığa maruz kalmaması, ayrımcılık yapılmamasıdır.

Toplumsal cinsiyet eşitliği kadınlar kadar erkekleri de ilgilendirir.

Bir insan hakları meselesidir ve insan merkezli sürdürülebilir gelişmenin öncülü ve ölçütüdür.

Toplumsal cinsiyette hakkaniyet

Kadın ve erkek arasında sorumlulukların ve gelirin dağılımında adalet ve hakkaniyet olmasıdır. Bu kavram çerçevesinde kadın ve erkeğin farklı gereksinimlerinin ve gücünün olduğu kabul edilmektedir. Bu farklılığın belirlenerek, iki cinsiyet arasındaki dengeyi düzeltecek şekilde, gerekenlerin yapılması benimsenmektedir.

Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı

Toplumsal olarak kurgulanan toplumsal cinsiyet rolleri ve normlarından kaynaklanan, kişinin insan haklarını ihlal eden her türlü ayrımcılık, dışlanma ve engellenme durumudur.

Bir üniversite öğrencisi için kadın erkek eşitliği neden önemlidir?

- * Üniversite gelişmelerin, ve yaratıcılığın öncüsü olarak tanımlansa da var olan toplumsal cinsiyet normları tarafından derinden etkilenmiştir.
- * Bazı ülkelerde de üniversitelerdeki kadın öğrenci sayısı erkekleri geçmiştir. Ancak üniversitede, ekonomi ve politikada yönetici kadınların sayısı çok azdır.
- * Kadınların üst mevkilere ulaşamaması onların paraya ve nüfuza sahip olamaması anlamına gelir.

Yüksek öğretimde toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin yansımaları

- Cam tavan fenomeni
- Anne yolu fenomeni
- Delik boru fenomeni
- Yıldırıcı mentor
- Cinsel taciz/saldırı
- ...

Bir üniversite öğrencisi için kadın erkek eşitliği neden önemlidir?

- * Toplumsal cinsiyet ayrımcılığı üniversitenin her biriminde vardır. NETİCEDE toplumsal cinsiyet kalıp yargıları tipik öğrenciler, doktora öğrencileri, profesörler, tipik yöneticiler yaratır.
- * Toplumsal cinsiyet kalıp yargıları öğrencileri belirli biçimde düşünmeye ve davranmaya da mecbur eder. Uymayanlar ayrımcılıkla karşılaşır.
- * Toplumsal cinsiyet normları hem kadınları hem erkekleri etkiler ve çok sayıda insan bundan zarar görür.

Üniversite eğitiminin toplumun geleceği üzerindeki belirleyici rolü nedeniyle eşitlikçi bir toplum idealinin yolu üniversite eğitimi ve üniversite yaşamından geçer.

Hacettepe'deki toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi için çalışan yapılar

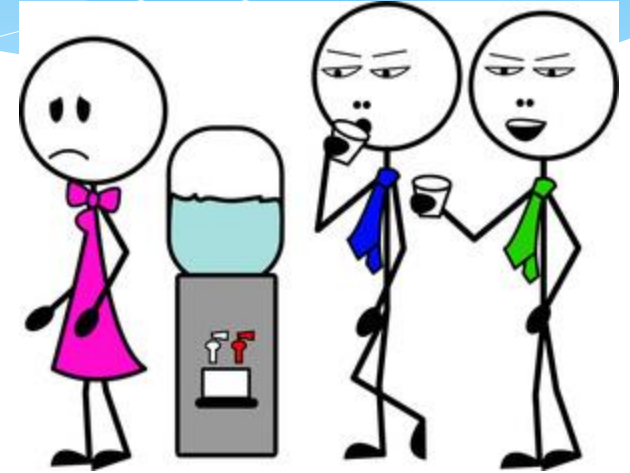
- * Akademik Etik Kurul
- * Hacettepe Üniversitesi Kadın Sorunları Araştırma Uygulama Merkezi
- * Toplumsal Cinsiyet alışmaları ğrenci Topluluğu
- * Kadın kolektifi
- * UN101 dersi

**Kadın erkek
eşitsizliğinin bir
sonucu olarak
cinsel şiddet**

Cinsel şiddet

- Karşıdaki kişi ile yakınlık durumuna bakmaksızın herhangi bir ortamda, istenmeyen cinsel içerikli eylemler/kalkışmalarda bulunmak ya karşıdaki kişinin cinselliği üzerinde dayatmacı davranışlar göstermektir.
- * Cinsel şiddet, cinsel taciz ya da cinsel saldırı şeklinde olur.
 - * Cinsel şiddet tecavüzü de kapsar.
 - * Tecavüz, fizik güç kullanarak ya da başka yollarla penisin veya başka bir nesnenin vajinaya, anüse ya da başka vücut bölgelerine girişi olarak tanımlanır.

Cinsel şiddetin nedenleri

- * Kadına yönelik diğer şiddet türlerinin nedenlerinden farklı değildir.
- * Denetim, kontrol
 - * Aşağılama
 - * Cezalandırma
- * Kadını nesneleştirerek cinsel amaçlı kullanma

Cinsel şiddetin kapsamı

* Cinsel taciz durumları

- Gözünü dikip bakma
- Nefesini yüzüne üfleme
- Laf atma
- Islık çalma
- Cinsel içerikli mimikler ve davranışlar sergileme...
- Cinsel ilişkide bulunma önerisi
- Cinsel içerikli fotoğraf, mesaj, fıkra vs e-posta, mesaj gönderme
- Takip etme, yolunu kesme

* Cinsel saldırı

- İstenmeyen, gereksiz dokunma, değmeler
- Elle sarkıntılık
- Kadın sünneti ve bekaret muayenesi gibi kadının cinsel kimliğine yönelik şiddet davranışları
- Maddi çıkar sağlamak amacı ile kadını fahişeliğe ve seks ticaretine zorlama
- Cinsel istismar/ensest
- Cinsel işkence
- Tecavüz**

Erkekler ve
erkek çocukları

Kadınlar ve
kız çocukları

Cinsel şiddet
herkesi
etkiler...

Çok yaşlılar ve
çok gençler

Engelliler

Uludağ Üniversitesi örneği

Kadın öğrencilerin %86,9'u kampüs içinde cinsel tacize uğramış.

Sözlü taciz: %23,9

%12,6'sı görsel malzeme ile taciz edilmiş.

Aytaç S ve ark.

Çok merkezli bir araştırmanın sonuçları

8 üniversitede kadın öğrencilerin %25,5'i öğretim elemanlarının cinsel tacizine uğramış.

Şikayet düzeyi %2

Hacettepe'de durum?

Hacettepe Üniversitesi Merkez Kampüsü yurtlarında kalan kız öğrenciler arasında cinsel şiddet (2000)

- * Aile içinde cinsel şiddet %2,5
- * Eş tarafından cinsel şiddet %0,9
- * Yaşam boyu cinsel taciz %34,9

Tacizin yeri: sokak (%34,3), **kampüs (%26,7)**, kapalı mekan (%21,0), toplu taşıma (%10,5), okul-dershane (%7,6)

Akın A ve ark.

HÜ'de Cinsel Tacizi Görünür, Konuşulabilir, Tartışılabilir Kılmak...

- ⊙ Varsayım; üniversiteler kültürlü, eğitilmiş, özgür ve eşit bireylerin oluşturduğu kurumlardır, buralarda taciz olmaz...

- * Nasıl bir dil kullanacağız?
- * Ezberlerimizi unutacağız...
 - * Tacizin sorunsallaştırılmasının önündeki engeller, önyargılar, dirençler nasıl aşılacak?
- * Üniversitede cinsel tacizi dillendirmeye kalkmak?...

Kişisel anlatılar, deneyimler...

* Cinsel taciz soyut ve “bizden uzak” bir olgu değil, tersine tam da yaşadığımız alanda, yanı başımızda karşılaşılan gerçek bir deneyimdir.

Cinsiyetçi davranışlara/ifadelere dayanan gizil taciz, üniversitede en çok karşılaştığımız taciz biçimi olmasına rağmen, aynı zamanda en çok içselleştirilmiş/alışılmış olanıdır.

**“Aaa, üniversitede oluyor mu öyle şeyler?!”,
“Hacettepe’de taciz olmaz!”,
“Ama siz kadınlar da her şeye taciz diyorsunuz”**

Görüp susmak suçta ortak olmaktır..

Duyuyoruz, Görüyoruz, Biliyoruz...

Üniversitelerde Cinsel Taciz eğitim hak ve özgürlüğünün ihlalidir.

CİNSEL TACİZ MAĞDURLARI, Yalnız değilsiniz!..

Cinsel Tacizin Kadınları Üniversiteden Uzaklaştırmasına Dur Diyelim!

Gözümüz Üzerinizde!

EZBERLERİMİZİ UNUTALIM...

- ◉ Erkekler cinsel tacize uğrayabilir
- ◉ Erkekler erkekleri taciz ediyor olabilir
 - ◉ Kadınlar kadınları taciz edebilir
- ◉ Taciz belli bir kişiye yönelik olmak zorunda değildir
- ◉ Taciz heteroseksist-patriyarkal sistem içinde kadınlara ve LGBT bireylere çok farklı biçimlerde sistematik olarak yönelen bir suçtur.

Vaka örnekleri: Buna taciz denebilir mi?

Bir erkek öğretim üyesi, erkeklerin çoğunlukta olduğu akademik kurul toplantılarında kadınlar hakkında espriler yapmaktan, fıkralar anlatmaktan hoşlanır ve kadın akademisyenin, onun bu esprilerine, diğer erkek meslektaşları gibi gülmemelerine şaşırır. Kadınları sürekli “espri kaldırmayan kadın ikonları” diyerek aşağılar...

“HAYIR” HAYIR DEMEKTİR

Gel seninle bir yere...
Yok, yok, 1-1h, 1-1h
Gel nazlanma boş yere...
Yok, yok, 1-1h, 1-1h

**Hayır dersem belki demek
Belki dersem evet anla
Çok söz söyler kadınlar
Evet demezler asla**

Göreceğin geldi mi ? ...
Yok, yok, 1-1h, 1-1h
Seviyor musun beni ? ...
Yok, yok, 1-1h, 1-1h

Hayır dersem belki demek
Belki dersem evet anla
Çok söz söyler kadınlar
Evet demezler asla...

CİNSEL TACİZ

○ **Cinsel Taciz:** Bireyin, istemediği halde cinsel şakalara, tekliflere, cinsel içerikli görsel, sözel ya da fiziksel bir harekete maruz kalması, cinsel içerikli teklife uymadığı takdirde kişinin akademik ya da iş hayatıyla ilgili bedeller ödeyeceği, çalışma koşullarının kötüleştirileceği veya istihdam koşullarında zorluk yaratılabileceği, uyduğu takdirde ise hak etmediği kazançlar sağlayacağının açık olarak söylendiği veya ima yoluyla belirtildiği durumlardır. **Tacizi belirleyen unsur niyet değil, diğer kişinin üstünde bıraktığı etkidir.**

Üniversitede Cinsel Tacize Karşı Etik İlkeler ve Yapılar

- ◉ Mahremiyet hakkını “gizlilik ilkesi” ve “teşhir” ikiliğine düşmeden nasıl çözebiliriz?
 - ◉ Olaya acil müdahale gerektiğinde uygun mekanizmalar?
- ◉ Etik Kurullar kimlerden oluşmalı? Etik kurulun yaptırımı?
- ◉ Ahlakçı olmadan Özneleşmek...

- ◉ Cinsiyetçi kültür ve ayrımcılığın olmadığı bir üniversiteyi nasıl mümkün kılarız?
- ◉ “*Kadının beyanı esastır*” ne demektir?
 - ◉ Tehdit ve hakaret içermeyen taciz var mıdır?

**Kadın doktora hastane
tuvaletinde taciz**
Büyük skandal!

**TACİZİ BELİRLEYEN
UNSUR NİYET
DEĞİL, DİĞER
KİŞİNİN ÜSTÜNDE
BIRAKTIĞI ETKİDİR.**

**Cinsel Tacize Uğradığını
Hissediyorsan, Farkında Ol
ve İnan ki Tacize
Uğruyorsun...**

Vaka örnekleri: Buna taciz denebilir mi?

Bir Fakültenin Anabilim Dalı asistanı kadın çalışanı bölüm başkanı tarafından iş sonrasında bir barda bir şeyler içmeye davet edilir. Ardından hoca, asistanı kendi evine davet eder. Kadın asistan reddettiği zaman sinirlenir ve kendisini ne amaçla evine davet ettiğini zannettiğini sorar.
Kadın asistan telaşla bardan çıkar.

MAĞDURLAR NEDEN AÇIKÇA İFADE EDEMİYORLAR?

KORKULAR

- Akademik fırsatların kaybı
- İnanılmamak
- Misilleme yapılması

- Mizah duygusu olmamakla suçlanmak
- Feminist, aşırı hassas, kararsız olmak şeklinde etikenlenmek

AHLAKÇI OLMADAN ÖZNELEŞMEK...

**ÖĞRETİM ÜYESİ- ÖĞRENCİ
İLİŐKİSİNİN
CİNSELLEŐTİRİLMESİ:
ETİK AÇIDAN KABUL EDİLEBİLİR
Mİ?**

EŞİT STATÜDE OLMAYAN BİREYLER ARASINDA GÖNÜLLÜ CİNSEL VE ROMANTİK İLİŞKİLERLE İLGİLİ ETİK SORUNLAR

- ◉ Eşit statüde olmayan bireylerin (öğretim elemanı ile öğrenci, araştırma görevlisi ile öğrenci) gönüllü cinsel ve romantik ilişkilere girmeleri, her iki taraf için yıpratıcı riskler içerebilir.
- ◉ Bu tür ilişkilerin çıkar çatışması, istismar, kayırma potansiyeli taşıma olasılığı yüksek olup, bundan özgür ve liyakata dayalı çalışma ortamı zarar görür.
- ◉ Gönüllü ilişkilerde esas sorumluluk hiyerarşik sıralamada daha üst konumda olan kişinin üzerindedir. Özellikle öğretim elemanı ile öğrenci ilişkisi söz konusu olduğunda çok daha ciddi boyutlarda bir sorun ortaya çıkar.
- ◉ Bu tür ilişkiler kabul edilemez çünkü öğretim üyesinin rolü sadece sınıf içindeki konumuyla sınırlı değildir. O aynı zamanda bir danışman ve entelektüel yol göstericidir.

ÜNİVERSİTELERDE YAPILMASI GEREKENLER

- Cinsel taciz, cinsiyetçi veya cinsel yönelim temelli davranışlara karşı, kurumsal politikalar oluşturulmalıdır.
- Cinsel tacizi önleyici çalışmalar yapılmalıdır.
- Cinsel taciz konusunda bilinç oluşturarak farkındalık yaratılmalıdır.
- Cinsel taciz politikası konusunda sistematik olarak bilgilendirme yapılmalıdır.
- Konu ile ilgili araştırmalar (niteliksel ve niceliksel) yapılmalıdır.
- Hukuki, psikolojik destek birimleri oluşturulmalıdır...

tacize **aciz** kalmayın!

www.hacettepe.edu.tr

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK ETİK KURULU

http://www.hacettepe.edu.tr

28 Mart 2013
Saat: 13.30-16.30
Kültür Merkezi Kırmızı Salon, Sıhhiye

Açılış Konuşmaları: 13.30-13.45

HÜ AEK Başkanı: Prof.Dr. Nüket Örnek Büken

HÜ Rektörü: Prof.Dr. A. Murat Tuncer

Panel: 13.45-15.15

Yönetici: Prof. Dr. Rahime Şimşek

Prof.Dr. Ükü Ulusoy: Akademik Etik Kurul Tanıtımı, Bağvurusu ve Kurulun İşleyişi

Prof.Dr. Harun Tepe: Etik ve Akademik Etik

Doç.Dr. Arzu Akkoyunlu Wigley: Üniversitelerde Mobbing

Prof.Dr. Nüket Örnek Büken: Üniversitelerde Cinsel Taciz, Yalnız Değilsiniz

Doç.Dr. Öykü Didem Aydın: Etik ve Hukuk Açısından Taciz

Prof.Dr. Necla Özer: Sağlığımız da Bozulur

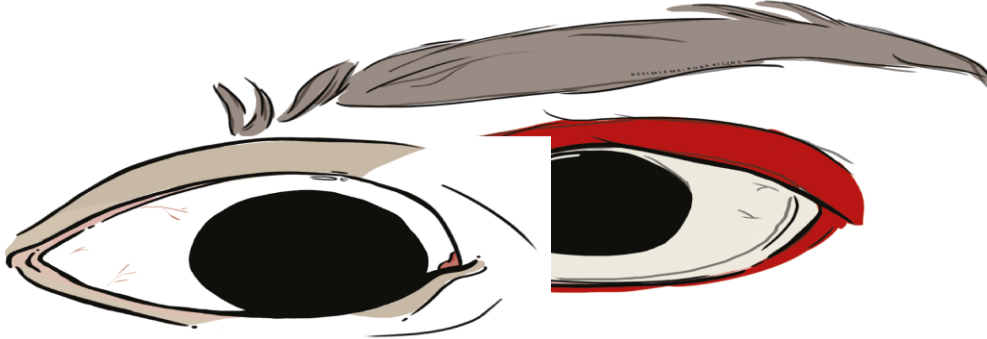
Kahve arası: 15.15-15.45

Forum: 15.45-16.30

Yönetici: Prof.Dr. Nurhayat Barlas

mobing bir suçtur

fark et
fark ettir...

MOBING BİR SUÇTUR

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK ETİK KURULU

<http://www.hacettepe.edu.tr>

28 Mart 2013

Saat: 13.30-16.30

Kültür Merkezi Kırmızı Salon, Sıhhiye

Açılış Konuşmaları: 13.30-13.45

HÜ AEK Başkanı: Prof.Dr. Nüket Örnek Büken

HÜ Rektörü: Prof.Dr. A. Murat Tuncer

Panelli: 13.45-15.15

Yöneticiler: Prof. Dr. Rahime Şimşek

Prof.Dr. Ülkü Ulusoy: Akademik Etik Kurul Tanıtımı, Başvurusu ve Kurulun İşleyişi

Prof.Dr. Harun Tepe: Etik ve Akademik Etik

Doç.Dr. Anu Akkoyunlu Wajloy: Üniversitelerde Mobbing

Prof.Dr. Nüket Örnek Büken: Üniversitelerde Cinsel Taciz, Yalnız Değilsiniz

Doç.Dr. Öykü Didem Aydın: Etik ve Hukuk Açısından Taciz

Prof.Dr. Necla Özer: Sağlığımız da Bozulur

Kahve arası: 15.15-15.45

Forum: 15.45-16.30

Yöneticiler: Prof.Dr. Nurhayat Barlas

taciz **etik** kurulda!

www.hacettepe.edu.tr

28 Mart 2013
Saat: 13.30-16.30
Kültür Merkezi Kırmızı Salon, Sıhhiye

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK ETİK KURULU

Açılış Konuşmaları: 13.30-13.45

HÜ AER Başkan: Prof.Dr. Nüket Örnek Büken
HÜ Rektörü: Prof.Dr. A. Murat Tuncer

Panelli: 13.45-15.15

Yönetici: Prof. Dr. Bahime Şenşek

Prof.Dr. Üskü Üstünyay: Akademik Etik Kurul Tanıtımı, Başarıları ve Kurulum İşleyişi

Prof.Dr. Harun Topar: Etik ve Akademik Etik

Doç.Dr. Arzu Akkaynaklı Wığılay: Üniversitelerde Mobbing

Prof.Dr. Nüket Örnek Büken: Üniversitelerde Cinsel Tacit, Yalnız Değilsiniz

Doç.Dr. Öykü Üdem Aydın: Etik ve Hukuk Açısından Tacit

Prof.Dr. Necla Özer: Sağlığımız da Bozulur

Kahve arası: 15.15-15.45

Forum: 15.45-16.30

Yönetici: Prof.Dr. Nurhayat Barlas

tacize **aciz** kalmayın!

mobing **etik**
kurulda...

www.hacettepe.edu.tr

 HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
AKADEMİK ETİK KURULU

<http://www.etikkurul.hacettepe.edu.tr>

Bir iyi uygulama örneği...

AS REQUIRED BY PA LAW

DUQUESNE UNIVERSITY STUDENTS MUST TAKE THE SEXUAL VIOLENCE AWARENESS COURSE

IMMEDIATELY

To meet this legal requirement and to promote respect and dignity of the individual, Duquesne University requires all undergraduate and graduate students to complete the Sexual Violence Awareness Program.

Those who do not complete the course will have their registration withheld for the Fall 2012 semester. Graduating seniors are asked to take the course but are not required.

SEXUAL VIOLENCE AWARENESS ONLINE COURSE INSTRUCTIONS

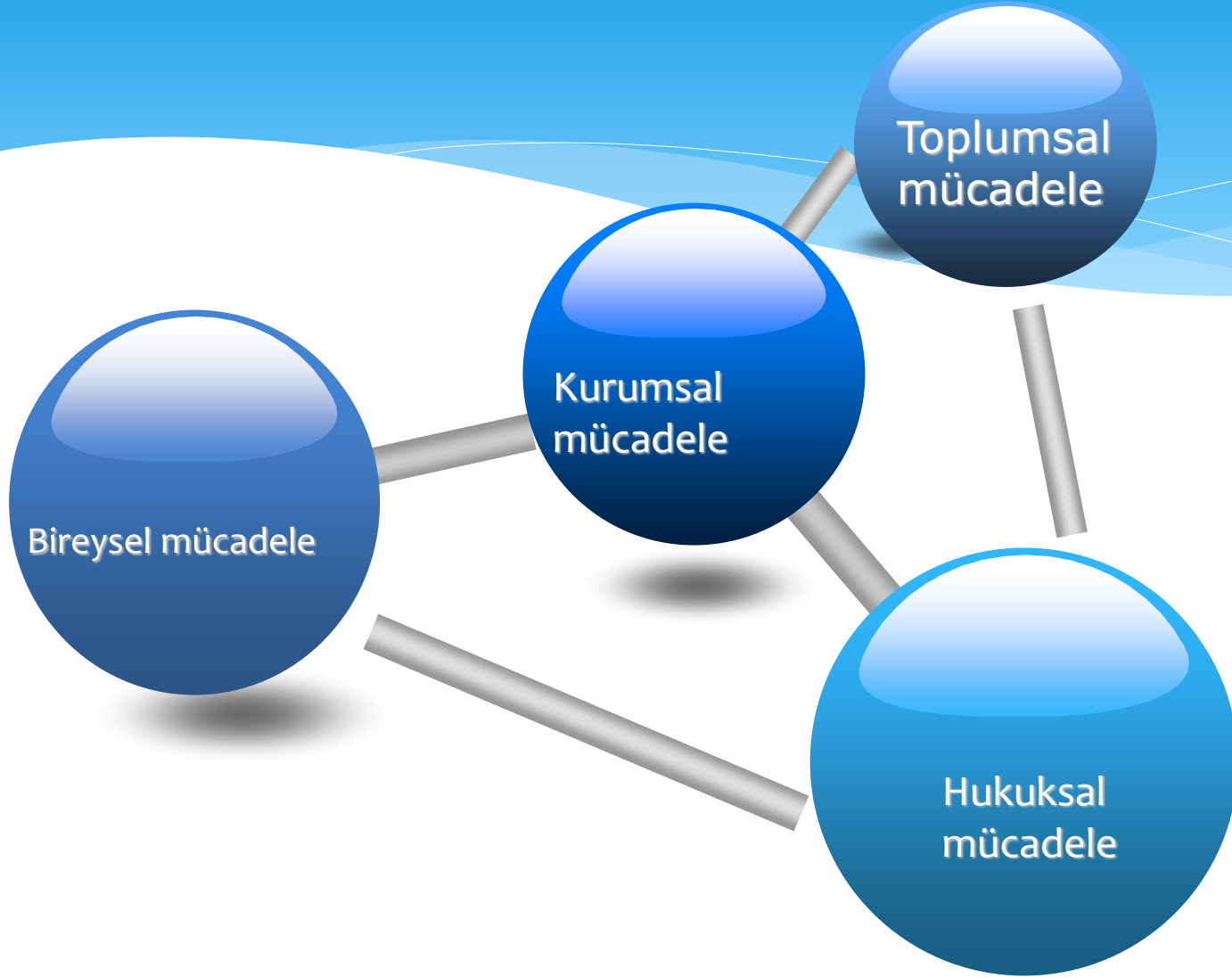
1. Log into DORI (www.duq.edu/dori) using your MultiPass credentials
2. Click on the Bb (Blackboard icon) in the upper right corner
3. Click on the "Sexual Violence Awareness Program" link under "My Communities" on the left-hand side
4. Once in the Sexual Violence Awareness Program site, follow the directions to complete the course

“Güvenli Üniversite”

- Ataerkil zihniyetin dönüştürülmesi
- Şiddetin her türüne sıfır tolerans
- Cinsel şiddete yönelik üniversitede farkındalığın ve duyarlılığın artırılması
- Öğrencilere yönelik yasal okuryazarlık
- Erkek öğrenci ve akademisyenlerin katılımının sağlanması
- Cinsel sağlık ve üreme sağlığı hizmetleri
- ...

İhtiyacımız olan birliktelik..

Son söz

Kadın akademisyenler olarak, “Kadın kadının kurdudur” sözünü tam tersine çevirerek, “kadın kadının destekçisidir” sloganını hayata geçirmek ve yaygınlaştırmak zorundayız. Kendimizi iyi tanımalı ve kendimize güvenmeliyiz. Hedef koymaktan çekinmemeliyiz, kendimizi sürekli geliştirmeliyiz. Zorluklardan yılmamalıyız, erkek egemen dili ve yöntemleri sürdürmemeliyiz ve en önemlisi, birbirimizi desteklemeliyiz.